

ՄԻԱՍՆԱԿԱՆ ՔՆՍՈՒԹՅՈՒՆ

2022

ԱՇԽԱՇԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

ԹԵՍ 5

Խմբի համարը

Նստարանի համարը

Հարգելի՝ դիմորդ

Խորհուրդ ենք տալիս առաջադրանքները կատարել ըստ հերթականության: Ուշադիր կարդացե՞ք յուրաքանչյուր առաջադրանք և պատասխանների առաջարկվող տարբերակները: Եթե Ձեզ չի հաջողվում որևէ առաջադրանքի անմիջապես պատասխանել, ժամանակը խնայելու նպատակով կարող եք այն բաց թողնել և դրան անդրադառնալ ավելի ուշ:

Ձեր առջև դրված թեստ-գրքույկի էջերի դատարկ մասերը ազատորեն կարող եք օգտագործել սևագրության համար: **Թեստ-գրքույկը չի ստուգվում: Ստուգվում է միայն պատասխանների ձևաթուղթը:**

Առաջադրանքները կատարելուց հետո չմոռանաք պատասխանները ուշադիր և խնամքով նշել պատասխանների ձևաթղթում: Պատասխանների ձևաթղթի ճիշտ լրացումից է կախված Ձեր քննական միավորը:

Մաղթում ենք հաջողություն:

1 Օգտվելով քարտեզագրական հետազոտության մեթոդից՝ քարողորսի սալերի տեղաշարժերի տեսությունը մշակեց.

- 1) Ա. Հումբոլդտը
- 2) Ա. Վեգեները
- 3) Վ. Դոկուչաևը
- 4) Օ. Շմիդտը

2 Լիալուսինը կեսզիշերին երևում է.

- 1) արևելքում
- 2) հյուսիսում
- 3) հարավում
- 4) արևմուտքում

3 Որքա՞ն է հարավարևմտյան կողմի ազիմուտը:

- 1) 135°
- 2) 225°
- 3) 270°
- 4) 315°

4 Նկարում 1-ում ի՞նչ պրոյեկցիա է պատկերված:

- 1) հասարակածային
- 2) ազիմուտային
- 3) գլանային
- 4) կոնային

Նկար 1

5

Երկու կետերի իրական հեռավորությունը 48 կմ է: 1 : 800 000 մասշտաբի քարտեզում նրանց հեռավորությունը կլինի.

- 1) 0,6 սմ
- 2) 6 սմ
- 3) 60 սմ
- 4) 600 սմ

6

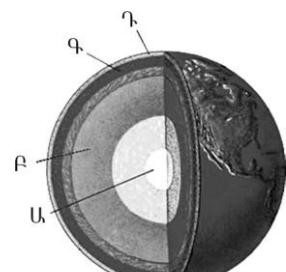
Ո՞ր պնդումն է ճիշտ:

- 1) Հասարակածում ցերեկվա տևողությունը ամենաերկարը հունիսի 22-ին է:
- 2) Հասարակածում ցերեկվա տևողությունը ամենաերկարը դեկտեմբերի 22-ին է:
- 3) Հասարակածում ցերեկվա տևողությունը ամենաերկարը մարտի 21-ին և սեպտեմբերի 23-ին է:
- 4) Հասարակածում ամբողջ տարվա ընթացքում գիշերվա ու ցերեկվա տևողություններն իրար հավասար են:

7

Նկար 2-ում ո՞ր տառով է նշված երկրագնդի ներքին միջուկը:

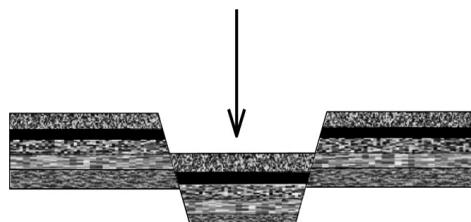
- 1) U
- 2) F
- 3) Q
- 4) T

Նկար 2

8

Նկար 3-ում ի՞նչ է պատկերված:

Նկար 3

- 1) հորսոտ
- 2) գրաբեն
- 3) պլատֆորմ
- 4) գեոսինկլինալ

9

12 ամիսների օղի միջին ջերմաստիճանների գումարը բաժանելով տարվա ամիսների քանակի վրա՝ կարելի է որոշել օդի.

- 1) առավելագույն ջերմաստիճանը
- 2) միջին տարեկան ջերմաստիճանը
- 3) ջերմաստիճանի լայնույթը
- 4) միջին ամսական ջերմաստիճանը

10

Ընտրել կլիմայի բնորոշ գծերի և կլիմայի տիպերի համապատասխանությունների ճիշտ շարքը.

1. ջերմաստիճանի մեծ տատանումներ և տարվա ընթացքում անհավասարաչափ բաշխված քիչ տեղումներ
  2. ջերմաստիճանի փոքր տատանումներ և ամբողջ տարին բավիկող առատ տեղումներ
  3. մեղմ ու խոնավ ձմեռներ և տաք ու չոր ամառներ
  4. ցուրտ ու չոր ձմեռներ և տաք ու խոնավ ամառներ
- 1) 1-բ, 2-զ, 3-դ, 4-ա
  - 2) 1-զ, 2-ա, 3-բ, 4-դ
  - 3) 1-զ, 2-ա, 3-դ, 4-բ
  - 4) 1-բ, 2-զ, 3-ա, 4-դ

ա. ծովային կլիմա
բ. մուսսոնային կլիմա
գ. ցամաքային կլիմա
դ. միջերկրածովային

11

Օվկիանոսի առափնյա գոտում մինչև 200մ խորությամբ տեղամասը կոչվում է.

- 1) մայրցամաքային ծանծաղուտ
- 2) փողքակ
- 3) մայրցամաքային լանջ
- 4) ցածրավայր

12

Ո՞ր պնդումն է ճիշտ.

- 1) Ամեն տարի՝ նույն սեզոնին, գետի ջրի քանակի ավելացման երևույթը կոչվում է ծախս:
- 2) Գետի թեքությունը գետի անկման հարաբերությունն է նրա երկարությանը:
- 3) Լեռնային շրջաններում գետերի ջրբաժանն անցնում է լեռնաշղթաների ստորոտի ամենացածր մասով:
- 4) Տարվա ընթացքում գետի ջրի մակարդակի տատանումները կոչվում է գետի տարեկան հոսք:

13

Տարվա ընթացքում ո՞ր լճերի մակերեսն է զգալիորեն փոխվում.

- 1) Բայկալ և Բալխաչ
- 2) Վերին և Նյասա
- 3) Էրի և Օնեգա
- 4) Էյր և Չադ

14

Բնական համալիրներից ո՞րն է աշքի ընկնում հողի առավել բարձր բերրիությամբ.

- 1) Մայքան
- 2) Մունդրան
- 3) Անապատը
- 4) Մափաստանը

15

«Բնական գոնա-բնորոշ բուսատեսակ» գույզերից ընտրել ձիշտը.

- 1) Մերձարևադարձային կոշտատերև անտառ-խցանակաղնի, քարակաղնի
- 2) Խոնավ մերձարևադարձային անտառ-բառբար, շշածառ
- 3) Փշատերև անտառ-հաճարենի, դափնի
- 4) Սավաննա-շագանակենի, բոխի

16

Ո՞ր պնդումն է սիսալ.

- 1) Եվրասիա մայրցամաքն ամբողջությամբ Լավրասիա հնագույն մայրցամաքի մասն է:
- 2) Նոր դարաշրջանի վերջում կլիման զգալիորեն ցրտել է, և երկրագնդի հյուսիսային շրջանները սառցապատվել են:
- 3) Միջին դարաշրջանում երկրագնդի կլիման շոգ ու խոնավ էր, որի շնորհիվ աճում էին փարթամ անտառներ:
- 4) Գոնդվանա հնագույն մայրցամաքը մասնատվել է հին՝ պալեոզոյան դարաշրջանի վերջերին:

17

Ո՞ր պնդումն է սիսալ.

- 1) Աշխարհագրական թաղանթում տեղի ունեցող երևույթներն ու գործընթացները չեն կրկնվում:
- 2) Աշխարհագրական թաղանթի շատ երևույթներ ունեն գոտիական և գոնայական տարածում:
- 3) Աշխարհագրական թաղանթի շատ երևույթներ միասնական են և փոխապայմանավորված:
- 4) Աշխարհագրական թաղանթում տեղի է ունենում նյութերի և էներգիայի շրջապտույտ:

18 Ո՞ր պնդումն է ճիշտ.

- 1) Պետության տարածքի ձևը չի ազդում տրանսպորտային ցանցի գծագրության, տարաբնակեցման բնույթի վրա:
- 2) Տարածքի մեծությունը քաղաքաաշխարհագրական գործոն չէ:
- 3) Գաղութային անցյալը չի ազդել Աֆրիկայի երկրների սահմանների գծագրության ձևավորման վրա:
- 4) Պետական սահմանի անցկացումը կատարվում է 2 փուլով՝ սահմանարկման և սահմանագծման:

19 «Սահմանակից երկրներ-լեռներ» զուգորդումներից ընտրել սխալը.

- 1) Ռուսաստան-Վրաստան-Մեծ Կովկաս
- 2) Ֆրանսիա-Իսպանիա-Պիրենեյներ
- 3) Չինաստան-Հնդկաստան-Ալպեր
- 4) Արգենտինա-Չիլի-Անդեր

20 Խաղաղօվկիանոսյան երկրներ են.

- 1) Նորվեգիան և Լյուքսեմբուրգը
- 2) Վրաստանը և Թուրքմենստանը
- 3) Ճապոնիան և Ֆիլիպինները
- 4) Հունաստանը և Բուլղարիան

21 Էքսկլավ է.

- 1) Լեսոտոն
- 2) Ալյասկան
- 3) Սվազիլենդը
- 4) Սան Մարինոն

22 Ո՞ր պնդումն է սխալ.

- 1) Եթք ծնելիությունը հավասար է մահացությանը, վերարտադրությունը կոչվում է պարզ:
- 2) Զարգացող երկրներին բնորոշ է նեղ հիմքով, համեմատաբար լայն գագաթով սեռատարիքային բուրգ:
- 3) Զարգացած երկրներում՝ բնակչության սեռային կազմում, կանանց թիվը գերազանցում է տղամարդկանց թվին:
- 4) Եվրոպական երկրներում ձևավորվել է բնակչության վերարտադրության առաջին տիպը:

23 Նոսր բնակեցված երկրներ են.

- 1) Ավստրալիան և Կանադան
- 2) Գերմանիան և Ֆրանսիան
- 3) Ինդոնեզիան և Ճապոնիան
- 4) Հայաստանը և Վրաստանը

24 Այն երևույթը, երբ ամրապնդվում է ազգի լեզվական և մշակութային ընդհանրությունը, և ազգը դառնում է ավելի միասնական և ամրակութ, կոչվում է.

- 1) ազլումերացիա
- 2) կոնսոլիդացիա
- 3) ուրբանիզացիա
- 4) ասիմիլացիա

25 Համաշխարհային կեկտրահներգիայի արտադրության կառուցվածքում ամենամեծ բաժինն ունեն.

- 1) Չիկերը
- 2) Չրեկերը
- 3) աէկերը
- 4) մէկերը

26 Մեքենաշինության տեղաբաշխման սկզբունք չէ.

- 1) տեղաբաշխումը վառելիքային բազաների մոտ
- 2) տեղաբաշխումը սպառման վայրերի մոտ
- 3) տեղաբաշխումը խիտ բնակեցված վայրերում
- 4) տեղաբաշխումը գիտական կենտրոնների մոտ

27 Որոշել եզրակացորենի ցանքատարածությունների մակերեսը, եթե եզրակացորենի համախառն բերքը 12000 տ է, իսկ միջին բերքատվությունը՝ 30g/hա.

- 1) 60 կմ²
- 2) 40 կմ²
- 3) 36 կմ²
- 4) 42 կմ²

28 Բնութագրումով որոշել լիճը.

Ամուղարյա և Սիրդարյա գետերը թափվում են մնացորդային ծագման այդ լճի մեջ: Այդ գետերի ջրերը ոռոգման նպատակով օգտագործելու պատճառով լիճը ծանծաղել է: Ո՞ր լիճն է:

- 1) Բալխաշ
- 2) Կասպից
- 3) Բայկալ
- 4) Արալյան

29 Ω՞ր պնդումն է ճիշտ

- 1) Եվրասիայի ամենացածր կետը Մերձկասպյան ցածրավայրում է:
- 2) Եվրասիայի տարածքի մեծ մասը պատկանում է Եվրոպային, իսկ փոքր մասը՝ Ասիային:
- 3) Եվրասիայի ամենամեծ հարթավայրը Մեծ Չինականն է:
- 4) Եվրասիայի արևելյան և հարավարևելյան շրջաններում շատ են գործող հրաբուխները:

30 Աֆրիկայի մերձհասարակածային գոտիներում ամառային սեզոնին տեղումների քանակը կազմում է.

- 1) 500-600 մմ
- 2) 1500-1600 մմ
- 3) 250-300 մմ
- 4) 1800-2000 մմ

31 Ω՞ր շարքում սիսալ կա:

- 1) Ասսալի, Քաթթարայի
- 2) Տանգանիկա, Նյասա
- 3) Դրակոնյան, Կապի
- 4) Բենգալյան, Կարմիր

32 Ω՞ր պնդումն է սիսալ.

- 1) Բերինգի նեղուցով Հյուսիսային Ամերիկան բաժանվում է Եվրասիայից:
- 2) Բերինգի նեղուցով Չուկոտյան թերակղզին բաժանվում է Լաբրադոր թերակղզուց:
- 3) Բերինգի նեղուցով են միանում Չուկոտյան և Բերինգի ծովերը:
- 4) Բերինգի նեղուցով են միանում Խաղաղ և Հյուսիսային սառուցյալ օվկիանոսները

33 Ω՞ր պնդումն է սիսալ.

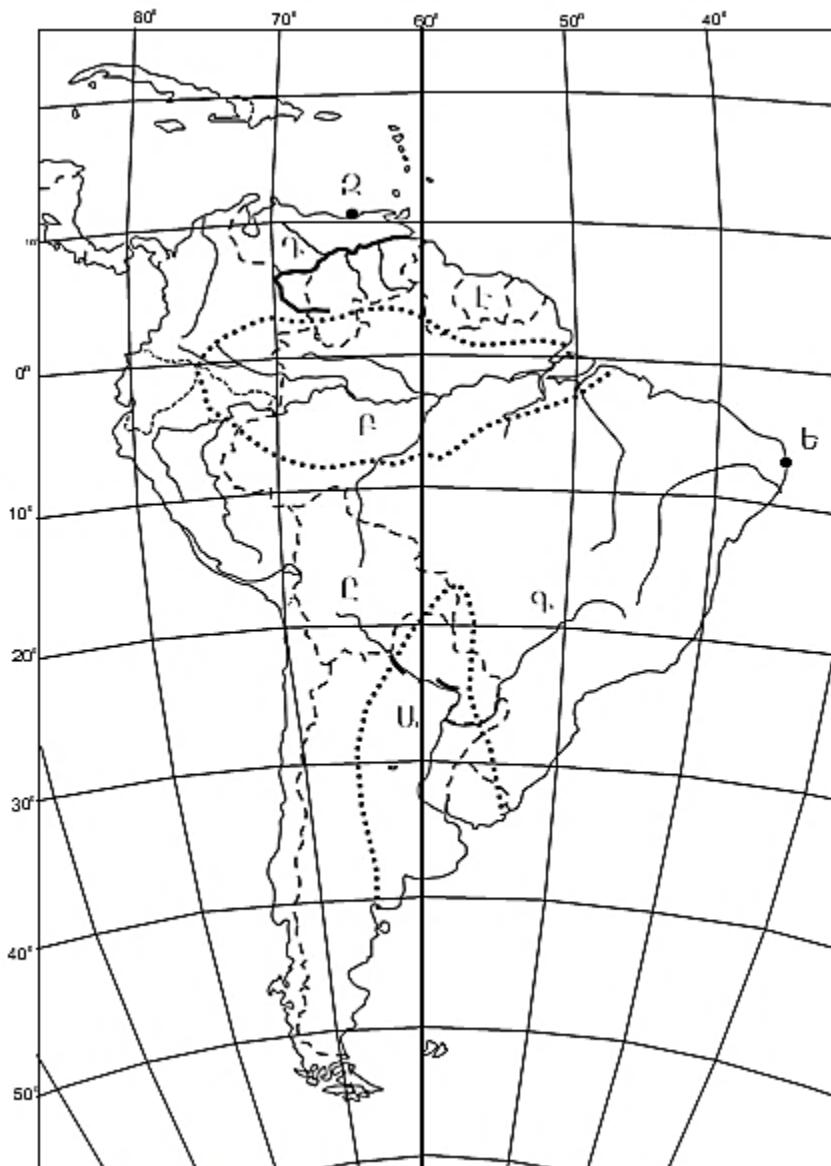
- 1) Այսակա թերակղզին բարեխառն գոտում է:
- 2) Յուկատան թերակղզին մերձհասարակածային գոտում է:
- 3) Ֆլորիդա թերակղզին արևադարձային գոտում է:
- 4) Նյուֆառնողենդ կղզին բարեխառն գոտում է:

34

Ավստրալիայում ի՞նչ լեռներ կան:

- 1) Ավստրալական Անդեր
- 2) Ավստրալական Կարպատներ
- 3) Ավստրալական Ալպեր
- 4) Ավստրալական Հիմալայներ

Քարտեզ 1

35

Քարտեզ 1-ի վրա ո՞ր տառով է նշված Լա Պլատայի դաշտավայրը:

- 1) Q
- 2) E
- 3) U
- 4) F

36 Քարտեզ 1-ի վրա ո՞ր տառով է նշված Օրինուկո գետը:

- 1) Դ
- 2) Ե
- 3) Գ
- 4) Ը

37 Ուսուսաստանի Դաշնության վերաբերյալ ո՞ր պնդումն է ճիշտ.

- 1) Նավթի պաշարներով ու արդյունահանմամբ աշխարհում գրավում է առաջին տեղը:
- 2) Էլեկտրաէներգիայի մեծ մասն արտադրվում է ջրային էլեկտրակայաններում:
- 3) Ածխի արդյունահանման խոշոր ավազաններից է Կուգբասը:
- 4) Ուսկու պաշարների հիմնական մասը տեղաբաշխված է երկրի եվրոպական մասում:

38 Մեծ Բրիտանիայի վերաբերյալ ո՞ր պնդումն է ճիշտ.

- 1) Աշխարհի առավել անտառապատ երկրներից է:
- 2) Կլիման բարեխառն ցամաքային է:
- 3) Մայրցամաքից բաժանված է Զիբրալթարի նեղուցով:
- 4) Հյուսիսային ծովի ծանծաղուտից արդյունահանում է նավթ ու բնական գազ:

39 Իտալիային պատկանող կղզի է.

- 1) Կրետեն
- 2) Սիցիլիան
- 3) Կորսիկան
- 4) Մալթան

40 Տրված գույգ քաղաքներից Ֆրանսիայում են.

- 1) Լյուքսեմբուրգը և Մյունխենը
- 2) Լիոնը և Մարսելը
- 3) Թուրինը և Բիրմինգհեմը
- 4) Դյուսելդորֆը և Լիլը

41 Դեպի Միջերկրական ծով ելք չունեցող պետություն է.

- 1) Իսրայելը
- 2) Իրաքը
- 3) Լիբանանը
- 4) Սիրիան

42

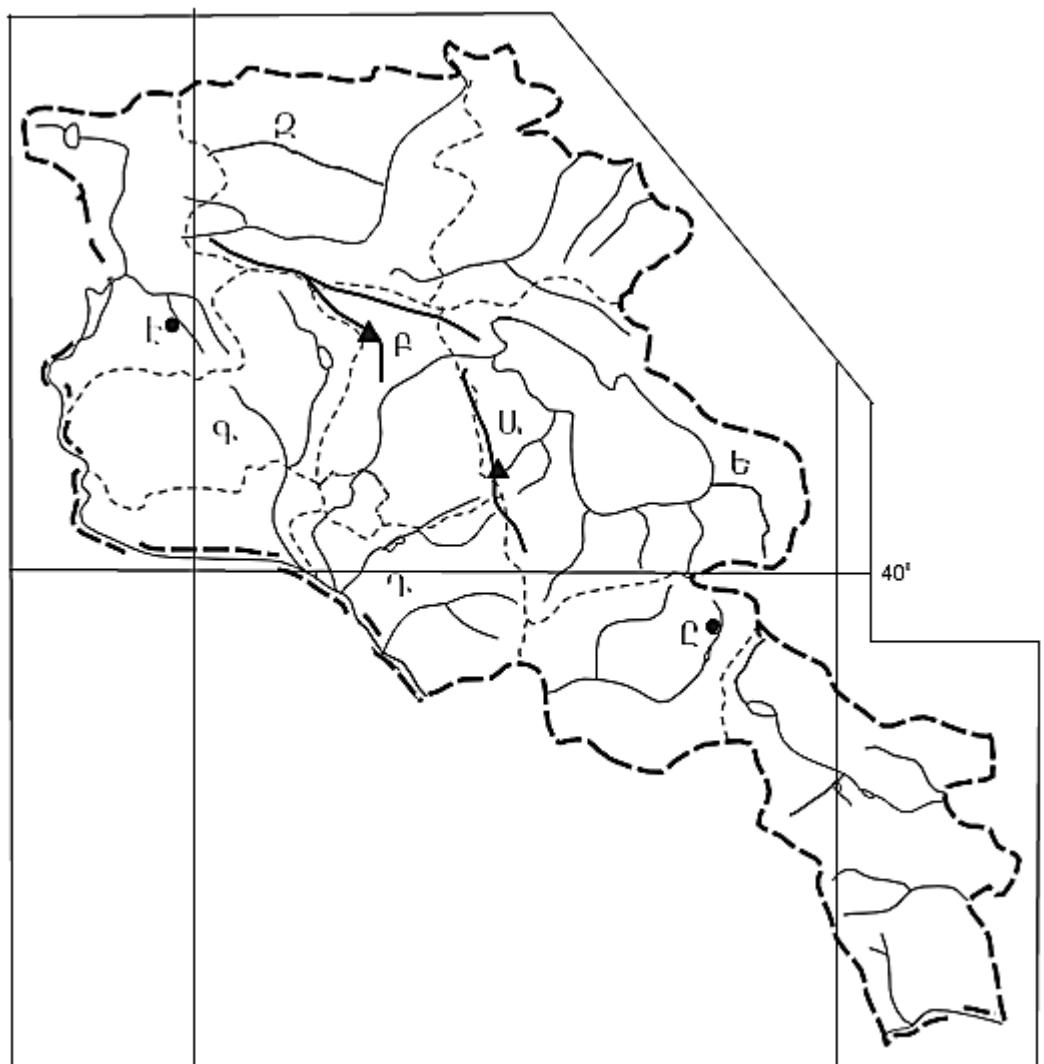
Հնդկաստանի վերաբերյալ ո՞ր պնդումն է սխալ:

- 1) Հինդուստան թերակղզու կենտրոնական մասում է տարածվում Դեկանի սարահարթը:
- 2) Ընդերքը հարուստ է երկարի և քարածխի պաշարներով:
- 3) Գյուղատնտեսության առաջատար ճյուղն անասնաբուծությունն է:
- 4) Ծանր արդյունաբերության առաջատար ճյուղերից է սև մետաղաձուլությունը:

43

Աֆրիկայի վերաբերյալ ո՞ր պնդումն է սխալ.

- 1) Գյուղատնտեսությունը բազմատնտեսածն է:
- 2) Համեմատաբար լավ է զարգացած հանքարդյունաբերությունը:
- 3) Հյուսիսում արդյունաբերական խոշորագույն շրջանը պղնձի գոտին է:
- 4) Տրանսպորտի զարգացման մակարդակով աշխարհում գրավում է վերջին տեղը:

քարտեզ 2

44

Քարտեզ 2-ում Արարատի մարզը ո՞ր տառով է նշված.

- 1) Է
- 2) Գ
- 3) Դ
- 4) Ը

45

Քարտեզ 2-ում Աժդահակ լեռնազագագթը ո՞ր տառով է նշված.

- 1) Զ
- 2) Ա
- 3) Բ
- 4) Ե

46

Ո՞ր շարքի միջլեռնային գոգավորություններն են տրված ըստ բարձրությունների աճման.

- 1) Մշո, Մանազկերտի, Ալաշկերտի
- 2) Երզնկայի, Կարնո, Նախիջևանի
- 3) Մշո, Բալահովտի, Խարբերդի
- 4) Դերջանի, Երզնկայի, Կամախի

47

ՀՀ -ի վերաբերյալ ո՞ր պնդումն է սիսպ.

- 1) Բարձրալեռնային գյուղերից դեպի քաղաքներ և ցածրադիր բնակավայրեր կատարվող բնակչության արտահոսքի արդյունքում բազմաթիվ գյուղեր վերացել են:
- 2) Գյուղական բնակավայրերի միջին մարդաշատությունը վերջին տարիներին նվազել է:
- 3) Սարահարթերի ցածրադիր մասերում և միջլեռնային գոգավորություններում գյուղերն ունեն հոծ դասավորություն և առաջացնում են համատարած գյուղական տարաբնակեցում:
- 4) Լեռնային շրջաններում գյուղերը երբեմն դասավորված են գետահովիտների հատակային մասերով անցնող երկաթուղիների կամ ավտոխճուղիների երկայնքով:

48

Ոչ գյուղատնտեսական հումքի վրա հիմնված ՀՀ սննդի արդյունաբերության ձյուղ է.

- 1) պահածոների արտադրությունը
- 2) զինեզործությունը
- 3) հանքային ջրերի արտադրությունը
- 4) պանրագործությունը

49

ՀՀ ո՞ր մարզի տարածքի զգալի մասն է ընկած Փամբակ և Զորագետ գետերի ավազաններում.

- 1) Շիրակի
- 2) Կոտայքի
- 3) Լոռու
- 4) Տավուշ

50

ԼՂՀ (Արցախի Հանրապետություն) անտառային գոտուն բնորոշ կենդանատեսակներ են.

- 1) կրիան և ոզնին
- 2) զորշ արջն ու լուսանը
- 3) օձն ու մողեսը
- 4) բեզոարյան այծը և զայլը

51

Տրվածներից ո՞րն է նպաստում մթնոլորտի մաքրության պահպանմանը.

- 1) անտառների հատումը
- 2) ցեմենտի արտադրության ավելացումը
- 3) կանաչապատ տարածքների ավելացումը
- 4) ասֆալտապատ տարածքների ընդարձակումը

52

«Բնական ռեսուրս – Վերականգնման հատկություն» գույգերից ընտրել ձիշտը.

- 1) կենսաբանական ռեսուրս - անսպառ
- 2) կլիմայական ռեսուրս - սպառվող-վերականգնվող
- 3) երկրաշերմային ռեսուրս - անսպառ
- 4) նավթային ռեսուրս - սպառվող - վերականգնվող

53

Զրավազաններն աղտոտող արհեստական նյութերից են.

- 1) ապարների քիմիական հողմահարման հետևանքով առաջացած նյութերը
- 2) հարթավայրային գետերով տեղափոխվող փայտանյութերը
- 3) գեյզերների ջրերում լուծված նյութերը
- 4) քիմիական պարարտանյութերը

54

Հողերի էրոզիայի առաջացման պատճառներից է.

- 1) խոտհարքների օգտագործումը
- 2) վարելահողերի մշակումը
- 3) արոտավայրերի գերարածեցումը
- 4) տնկարկների ոռոգումը

55

Ո՞ր պնդումն է ձիս

- 1) Գլոբալացումը երկրների և ժողովուրդների ազատ ինքնորոշման և սեփական ինքնույթյան հաստատման երևույթն է:
- 2) Տարածքային հակամարտություններն, ըստ իրենց բնույթի, լինում են միջազգեստական և ներպետական:
- 3) Տարածքային վեճերը երբեք խաղաղ ճանապարհով չեն լուծվում:
- 4) Եվրոպայում այլևս վիճելի տարածքներ գոյություն չունեն:

56

Գրել Մեծ Անտիլյան կղզեխմբին պատկանող կղզիների համարները:

1) Կուրա	5) Վանկուվեր
2) Սարդինիա	6) Ճամայկա
3) Գրենլանդիա	7) Վիկտորիա
4) Հայթի	8) Պուերտո-Ռիկո

57

Գրել այն մայրաքաղաքների համարները, որոնք իրենց երկրի ամենախոշոր քաղաքը չեն.

1) Բեյջին	5) Անկարա
2) Մինսկ	6) Բոգոտա
3) Թեհրան	7) Կահիրե
4) Կիև	8) Բեյրութ

58

Գրել այն երկրների համարները, որոնք տարածքով գերխոշոր են.

1) Կանադա	5) Ուկրաինա
2) Ճապոնիա	6) Նիգերիա
3) Բրազիլիա	7) Պակիստան
4) Գերմանիա	8) Թուրքիա

59

Գրել այն երկրների համարները, որոնք հանրապետություններ են.

1) Ֆինլանդիա	5) Դանիա
2) Ճապոնիա	6) Մեծ Բրիտանիա
3) Շվեյցարիա	7) Եգիպտոս
4) Լատվիա	8) Իսպանիա

60

Գրել այն երկրների համարները, որոնց բնորոշ է «ժողովրդագրական ձգնաժամը».

1) ԱՄՆ	5) Իրան
2) Կանադա	6) Լատվիա
3) Ուկրաինա	7) Սիրիա
4) Թուրքիա	8) Եմեն

61 Գրել բազմամետաղային հանքավայրերի համարները.

1) Աբովյանի	5) Ախթալայի
2) Թեծ լեռան	6) Սվարանցի
3) Շահումյանի	7) Մեղրաձորի
4) Սոլքի	8) Հրազդանի

62 Տրված են Հայկական լեռնաշխարհի երեք խոշոր լճերը: Դասավորել ոքանց համարները լճերի մակերեսների աճման կարգով:

- 1) Սևանա 2) Ուրմիա 3) Վանա

63 ՀՀ տրված բնակավայրերի համարները դասավորել ըստ արևոտ օրերի թվի աճման կարգով.

- 1) Գյումրի 2) Մարտունի 3) Իջևան

(64-65) Քաղաքի բնակչության թիվը 40 000 է, բնակչության բացարձակ մեխանիկական աճը՝ 800 մարդ: Ծնվածների թիվը 3000 մարդ է, մահացածների թիվը՝ 1500 մարդ:

64 Որոշել բնակչության բացարձակ բնական աճը:

65 Որոշել քաղաքի բնակչության թիվը մեկ տարի հետո:

66 Օղի բացարձակ խոնավությունը $10\text{գ}/\text{մ}^3$ է, հարաբերական խոնավությունը՝ 40% : Որոշել հազեցման համար անհրաժեշտ ջրային գոլորշիների քանակը:

67

Վայրի աշխարհագրական կոորդինատներն են՝ հվ. լ. 38° , արլ. ե. 147° : Որոշել տվյալ վայրի ժամային գոտին:

68

Որքա՞ն մակերես կզրադեցնի Զինաստանը ($9,6$ մլն կմ²) $1 : 40\,000\,000$ մասշտարի քարտեզում:

69

Հյուսիսային Ամերիկայի վերաբերյալ տրված պնդումներից որո՞նք են ճիշտ, որո՞նք՝ սխալ.

- 1) Հյուսիսամերիկյան պլատֆորմի բյուրեղացած հիմքի մերկացած տեղամասերում առաջացել է Կոորդիներների լեռնային համակարգը:
- 2) Կլիմայի ձևավորման ամենամեծ ազդեցություն ունի Խաղաղ օվկիանոսը:
- 3) Ատլանտյան օվկիանոսի Լաբրադորյան և Խաղաղ օվկիանոսի Կալիֆոռնիական սառը ծովային հոսանքներն առավինյա շրջաններում առաջացնում են կլիմայի չորություն և օդի ջերմաստիճանի նվազում:
- 4) Հյուսիսային մասի մակերևույթի ձևավորման վրա մեծ ազդեցություն են թողել սառցադաշտերը:
- 5) Լաբրադոր թերակղզում տունդրայի զոնայի հարավային սահմանը Ալյասկայի համեմատ ձգվում է բավականին հյուսիս:
- 6) Ամենաքիչ տեղումները դիտվում են Մեծ Ավազան սարահարթի գոգավորություններում:

70

ՀՀ Տավուշի մարզի վերաբերյալ տրված պնդումներից որո՞նք են ճիշտ, որո՞նք՝ սխալ.

- 1) Հարավից դեպի հյուսիս շարժվելիս մակերևույթը աստիճանաբար բարձրանում է:
- 2) Գետերը պատկանում են առավելապես Արաքսի ավազանին:
- 3) ՀՀ միակ մարզն է, որը սահմանակից է թե՛ Վրաստանին, թե՛ Աղրբեջանին:
- 4) Հովտային շրջաններում լայն տարածում ունեն սողանքները:
- 5) Կլիման առավելապես չորային և խիտ ցամաքային է:
- 6) Թեթև արդյունաբերության առաջատար ենթաճյուղը գորգագործությունն է: